

Cerkvene zadeve.

Podružnice mariborske farne cerkve:

2. Kapela sv. Duha v mestnem špitalu. V tej kapeli sta bila leta 1703. dva altarja, eden sv. Duha, drugi pa Matere Božje. Tudi pri tej kapeli je bila kaplanija ali beneficija, koju je ustanovil mestjan Matijaž Has, umrl leta 1643. Ta je sporočil špitalu 18000 fl., naj bi vsako leto iz odstotkov te glavnice prejemale: beneficiat 100 tolarjev, mestni župnik pa tudi 100 tolarjev. Za te dohodke je moral beneficiat vsaki teden 3 sv. meše brati, eno v špitalski kapeli, drugo v farni cerkvi, tretjo pa v cerkvi sv. Ulrika; mestni župnik pa enega kaplana s vsemi potrebami razun obleke preskrbeti. Prvi beneficiat je bil Franc Paskvalin, poznejši mestni župnik.

Iz te kapele, koju so menda tudi ob času cesarja Jožefa II. opustili, so si Mariborčani napravili gledališče, pozneje pa dekliško šolo.

3. Lavretanska kapela v spodnjem mariborskem gradu, katero je pozidal leta 1655. grajščak Juri Jernej Kisl grof Kočevski, posvetil pa France Maksimilijan Vakan, petenski škof in ljubljanski prošt, 10. dan avgusta 1661. Pomnenja vredno je, da je papež Piji VI., ki je 1782. marca 18. dan potovaje k cesarju Jožefu v Maribor došel ino tu v gradu prenočeval, drugi dan na god sv. Jožefa v tej kapeli pri sv. meši bil.

Med zamorce v srednji Afriki so začeli zopet kat. misijonarji Kristusovo vero širiti, akoravno je to sila težavno delo. Prvi je tje potoval poljski jezuit Maks Ryllo, ter je v mestu Kartumu postavil misijonsko hišo l. 1847. Ali nezdravo podnebje ga umori že čez leta dni. Enako se je godilo jegovim naslednikom, slavnemu Knobleharju, potem Reintalerju in 40. misijonarjem. Vsi so umrli nagle smrti. Leta 1862. so morali težavno delo popustiti.

Toda Bog se je ubogih zamorcev zopet usmilil. Ubudil je novega misijonarja, ki se je evangeljskega dela na celo novi način poprijel. Častiti duboven Daniel Komboni je ta misijonar. Videvši, da je za Evropejce v Afriki pre vroče, za zamorce pa v Evropi pre hladno, zato je ustanovil v Veroni na Laškem semenišče za učitelje in učiteljice zamorskih otrok. Tako izučene misijonarje potem pošilja v Egipt, kder ima v Kahiri drugo semenišče, kder se zamorski fanti in dekleta iz srednje Afrike podučujejo in izrežajo za prihodnje misijonarje. In lani že je previdni gospod v srednjo Afriko poslal blizo 30 takih misijonarjev, ter daleč za Kartumom v mestu: Obeidu postavil novo misijonsko hišo. —

Največ denarne podpore za razširjenje krščanstva med ajdi v Aziji, Afriki in Ameriki žrtvujejo vrli Francozi. V Lijonu je dvoje velikih

društev. Prvo je društvo za katoliške misijone in je lani darovalo 1 $\frac{1}{2}$ milijona tolarjev. Drugo društvo pa se zove: društvo detinstva Jezusovega, ter je lani imelo 566,000 tolarjev za svoje blage namene pripravljenih. Tolikey požrtvovalnosti Francozev se moramo tem bolj čuditi, ako pomislimo, da so ob enem plačevali strahovito veliko denarjev grabljivim Prajzom, namreč 2000 milj. goldinarjev.

Katoliški sosodni Nemci so na den v nebovzetja bl. Device Marije napravili velike procesije v Maria-Celje. Samo iz Gradca jih je šlo 2000 pobožnikov. Molili so po navodbi graškega vrlega škofa za sv. cerkev, da bi brž premagala svoje nasprotiuke.

Beremo, kako močno da koristijo za utrjenje katoliškega duha in zavesti veliki shodi ali tabori (kath. Wanderversammlungen), ki se zdaj posebno na Českem, Moravskem, v Gornj.- in Spod. Avstrijskem pogosto obhajajo. Ali bi ne bilo kaj takega tudi nam Slovincem koristno, posebno zdaj, kedar so liberalni Slovenci verno ljudstvo po svojih časnikih begati začeli? Slovenski katoličani prevdarimo to!

Gospodarske stvari.

Goveja kuga, od kod pride in kako se proti njej obnašati.

(Gospodarski list.)

Lahko bi kdo mislil, da s tem, ko vedno o boleznih goveje živine govorimo ali pišemo, ljudi več nego treba plašimo; tajiti se vendar nikako ne da, da živinska kuga široko po Evropi razsaja, kar je tudi umne zdravnike napotilo, da so se medsebojno in tudi v društvih začeli pogovarjati o tem, kako bi tej pošasti v okom priti zamogli. Taki pogovori so dosta koristili, ter je medsebojno posvetovanje strokovnjakov toliko pripomagalo, da se vsled primernih, umno rabljenih pomočkov kuga nikakor več tako naglo in tako daleč ne razširja, kakor nekda, in da je toraj tudi škoda po njej uzročena, veliko manjša ko v prejšnjih časih.

Od kod pa goveja kuga prihaja, in ni li mogoče njej v naše kraje poti zapreti? Na neizmerenem prostoru med Karpati in Uralom, ktero gorovje mejo med Evropo in Azijo dela, in še čez Ural noter do srednje Azije, živi posebno govejo pleme, ki se imenuje štepsko ali pustinsko, in ki se od drugih plemen loči po sivobeli dlaki, dolgi ozki glavi, nenavadno dolgih rogovih, in pa vratu z ozko pečico (Halshaut = nader); ta goveda so ožega tela in kračega repa, kakor naša domača. To pleme prenaša kugo iz srednje Azije noter do naših krajev. Kako se pa kuga v srednji Aziji zaplodi, nam je še neznano.